

Sygn. akt III A Ua 1808/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 26 października 2011 r. sygn. akt V U 1005/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 26 października 2011 roku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 lipca 2011 roku w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy K. G. prawo do emerytury od 11 lipca 2011 roku oraz stwierdził, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca K. G. ukończył w dniu 11 lipca 2011 roku 60 lat, ma staż ogółem w wymiarze 29 lat i 2 miesiące, nie jest członkiem OFE i ma rozwiązany stosunek pracy.

Organ rentowy zaliczył mu również 10 lat i 19 dni okresów pracy w warunkach szczególnych.

K. G. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z o.o. w L.: od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku na stanowisku monter konstrukcji stalowych i urządzeń nawęglania i odpopielania, od 1 października 1994 roku do 30 listopada 1999 roku na stanowisku monter konstrukcji stalowych. (...) Spółka z o.o. w L. była specjalistyczną firmą budowlaną wykonującą inwestycje na rzecz różnych zakładów – budową i o montażem elektrowni, elektrociepłowni, wykonywaniem różnych prac hutach, kopalniach. W Hucie (...) wykonywała remonty: pieców, fabryki kwasu siarkowego, brykietowni, przy młynach rozdrabniających węgiel do pieców hutniczych, trolek w suszarniach elektrociepłowni przy hucie i na wydziale przygotowania wsadu, wykonywał również remonty urządzeń na wydziale elektrolizy, ciągłego odlewu i wydziale pieców szybowych. Dokonywała również montażu i demontażu taśmociągów, budował kominy dla huty. Wykonywała również konstrukcje i ich remonty dla zakładów górniczych w L.. Były to prace przy wymianie orurowania wewnątrz kotłów i węzownic. Prace te polegały na budowie konstrukcji metalowej fabryki, przy obkładaniu ich ołowiem, wykonywano również wymianę starych elementów metalowych i na nowe. Zadania te wykonywane były przez monterów na wysokości od 0 do 140 m. W zależności od sytuacji te elementy były wstępnie montowane przez tę samą brygadę, która dokonywała montażu na danym obiekcie, czasami wstępny montaż wykonywała inna brygada. Prace remontowe w tych obiektach wykonywane były podczas zwykłej pracy danego oddziału. Remontowane urządzenie, bądź obiekt, były wyłączane na czas remontu bądź wykonania i montażu danej konstrukcji. Podobne prace wykonywane były również w elektrociepłowni (...) przy remoncie pieców. Prace przy remontowanych piecach odbywały się podczas normalnej pracy pozostałych pieców, w ruchu ciągłym. Wnioskodawca był zatrudniony przy tych wszystkich pracach. Wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych, przy montażu i remontach urządzeń i konstrukcji na oddziałach będących w ruchu.

W dniu 16 czerwca 2011 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Decyzją z dnia 15 lipca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił mu prawa do emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie wnioskodawcy K. G. jest uzasadnione.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż podzielił stanowisko wnioskodawcy, że ma on wymagany 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. W rozpoznawanej sprawie z akt osobowych ubezpieczonego oraz zeznań świadków M. T., J. T. i M. T. jednoznacznie wynika, że K. G. będąc zatrudnionym w (...) Spółce z o.o. w L.: od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku na stanowisku monter konstrukcji stalowych i urządzeń nawęglania i odpopielania, od 1 października 1994 roku do 30 listopada 1999 roku na stanowisku monter konstrukcji stalowych wykonywał prace przy montażu konstrukcji na wysokości – ujęte w Wykazie A dziale V pkt. 5 i bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie – ujęte w Wykazie A dziale XIV pkt. 24, będącym załącznikiem do w/w rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków w pełnym zakresie. Są one jasne, logiczne i wyraźnie opisują prace jakie wnioskodawca w spornych okresach wykonywał. Potwierdzają one informacje zawarte w aktach osobowych (angażach, umowach o pracę) oraz świadectwie pracy i świadectwie pracy warunkach szczególnych. Wprawdzie w świadectwach tych jest pewna rozbieżność, ale wynika ona jedynie z błędnej kwalifikacji pracy wnioskodawcy i zajmowanego przez niego stanowiska. Sąd Okręgowy uznał zatem, że wnioskodawca w całym spornym okresie, tj. od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku i od 1 października 1994 roku do 30 listopada 1999 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy montażu konstrukcji na wysokości – ujęte w Wykazie A dziale V pkt. 5 i bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie - ujęte w Wykazie A dziale XIV pkt. 24, będącym załącznikiem do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego. Przy czym zaliczeniu może podlegać jedynie okres do 31 grudnia 1998 roku ze względu na treść art. 184 ustawy emerytalnej, który wskazuje, iż okres pracy w szczególnych warunkach musi zostać osiągnięty w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999 roku. Okres ten wynosi 7 lat i 6 miesięcy. Co łącznie z uznanym przez organ rentowy daje 17 lat 6 miesięcy i 19 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Ponadto Sąd Okręgowy uznał, iż wobec błędów w dokumentach dotyczących pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia, gdyż dopiero postępowanie przed Sądem, a w szczególności dowód z zeznań świadków w powiązaniu z zapisami w aktach osobowych wnioskodawcy pozwoliło na prawidłową ocenę charakteru pracy wnioskodawcy z jego zatrudnienia w od 1 lipca 1991 roku do 31 grudnia 1998 rok, wobec czego orzekł jak w pkt. II.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, w szczególności art. 184 i art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury od 11 lipca 2011 roku, sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału przez przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w okresie od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku i od 1 października 1994 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie żądań wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji zgromadził w sprawie wystarczający materiał dowodowy, a jego ocena nie narusza granic zastrzeżonych dla swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 kpc). Wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji Sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie znajdujące uzasadnienie w całokształcie sprawy oraz treści obowiązujących przepisów, a Sąd Apelacyjny aprobując w pełni te ustalenia przyjmuje je za własne bez potrzeby szczegółowego ich przytaczania.

W przedmiotowej sprawie sporne pozostawało czy wnioskodawca spełnił przesłanki uprawniające go do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 roku Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Natomiast w myśl przepisu ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Dyspozycja przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem pozostawało, iż wnioskodawca posiada wymaganym przepisem dwudziestopięcioletni okres składkowy i nieskładkowy, ukończył wiek 60 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Istotą sporu było ustalenie czy wnioskodawca posiada 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił pogląd Sądu Okręgowego, iż wnioskodawca posiada 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wnioskodawca wykazał posiadanie 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. W tym zakresie za zasadne należy uznać ustalenia Sądu Okręgowego, iż wnioskodawca w okresie od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku i od 1 października 1994 roku do 30 listopada 1999 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy montażu konstrukcji na wysokości – ujęte w Wykazie A dziale V pkt. 5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Prawidłowo zebrany w sprawie materiał dowodowy w szczególności akta osobowe wnioskodawcy oraz zeznania świadków M. T. i J. T. prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż wnioskodawca będąc zatrudnionym w (...) Spółce z o.o. w L. na stanowisku montera konstrukcji stalowych i urządzeń nawęglania i odpielania.

Wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) w dziale budowlanym, a zatem ustalenie czy wykonywana przez niego praca należała do pracy w szczególnych warunkach będzie stanowił wykaz A dział załącznika do rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku. W wykazie tym w dziale V dotyczącym budownictwa i przemysłu budowlanego wymienione są prace w pkt. 5 i prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Z akt osobowych wynika, że zatrudniony był na stanowiskach montera konstrukcji stalowych na wysokości, a w niektórych okresach stanowisko jakie zajmował określano jako monter konstrukcji stalowych i urządzeń nawęglania i odpielania.

Wprawdzie w zakresie ustalania stanowisk, na których wykonywana była praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze obowiązuje wyłącznie rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 roku i załączniki A i B, jednakże w celu interpretacji konkretnych stanowisk Sąd Najwyższy dopuścił możliwość pomocniczego stosowania zarządzeń wydanych przez poszczególnych Ministrów w sprawach wykazu stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach, o ile nie rozszerzają wymienionych stanowisk.

Według Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku w dziale V odnoszącym się do budownictwa i materiałów budowlanych w punkcie 5 określającym prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości w podpunkcie 1 wymienione jest stanowisko montera urządzeń i konstrukcji metalowych. Wnioskodawca pracował zatem przez sporny okres jako monter konstrukcji stalowych lub jako monter konstrukcji stalowych i urządzeń (urządzeń nawęglania i odpielania).

Słusznie zatem i bez przekroczenia granic art. 233 kpc Sąd Okręgowy ustalił, iż wnioskodawca w okresie od 1 lipca 1991 roku do 30 września 1994 roku i od 1 października 1994 roku do 30 listopada 1999 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy montażu konstrukcji i urządzeń na wysokości, a więc prace wymienione w wykazie, tj. pracował w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z ustaleniami dokonanymi przez Sąd I instancji. Sąd Okręgowy słusznie uznał, iż decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiająca wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury jest nieprawidłowa i powinna zostać zmieniona. Natomiast Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów apelacji organu rentowego, które sprowadzają się do polemiki z ustalonym stanem faktycznym sprawy.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 kpc.